

pisatelj tudi tem samim za „naklonjeno mu prijaznost in gostoljubnost“ najlepše oddolžil pred Slovanstvom, pa bi i družbena knjiga tako najbolje oživljala prijateljstvo med Slovenci in drugimi Jugoslavlani.

„V to ime pomozi Bog in sreča junaška!“

Andrej Fekonja.

Slovanska knjižnica. 64. snopič: Punčika. Mestni obraz. Poljski spisal Stanislav Grudziński. Poslovenil S. P.-a. Strani 84. Cena 18 nov. — Poljski pisatelj nam hoče s to povestjo dokazati pregovor: „Kakšna izreja, takšno življenje“ in nam riše po tem geslu mestno in potratno življenje neke družine, Dolinčeve po imenu, v Varšavi. Prva oseba v celi povesti je najmlajša hčer te družine „Lala“ ali „Evlalija“, katero so njeni starši zaradi njene vnane krasote odgojili samo za lepoto in gizdavost v veselih družbah. Samo ob sebi se umeva, da taka punica ne more osrečiti moškega. Omoživša se z nekim idejalistom Vadvičem ni premenila prejšnjega življenja, marveč se samo lepoticila, hodila na ples in iskala vesele družbe. Njen mož je zato obolet na umu, naposled je znorel. To je jedro cele povesti; dejanja je jako obilno, pripovedovanje je sicer živahno, semtertje tudi sega predaleč. O. H. Š.

Skladni koledar za 1. 1898. je izdal založnik Dragotin Hribar v Celju. Stane 60 kr. in ima prav elegantno obliko. Lahko ga priporočamo vsem, ki ga potrebujejo. Dobiva se pri založniku.

Hrvaška književnost.

Knjige »društva sv. Jeronima« za leto 1897.

„Danico“, društveni koledar za 1. 1898. smo že omenili v jedni prejšnjih števil „Dom in svet-a“, a sedaj si oglejmo še druge tri knjige, katere je društvo razposlalo letos svojim členom. Evo jih!

1. **Život Gospodina našega Isusa Krista, kako ga četiri evangjelisti opisuju od Georgija Hesera, Isusovca.** 8°. Str. 214. Cena 40 n. — To je znamenite latinske knjige prevod, kateri je oskrbel sarajevski nadškof dr. Jožef Stadler. S tem zvezkom (tretji), kateri govori o Jezusovem trpljenju in vstajenju, zvršuje se letos to delo. Ne bom govoril o vrlinah tega dela, katero je prav pripravo in urejeno za razmišljanja, vendar moram priznati, da bi preprostemu narodu, kateremu so knjige namenjene, mnogo več koristilo delo, katero bi mu v lahko umevnem jeziku kazalo življenje, delovanje in smrt našega Odrešenika. Slike, katere naj bi tako delo krasile, bi je še

bolj omilile čitateljem. Upajmo, da bo tako napisano življenje Matere Božje, katero misli društvo prihodnje leto izdati.

2. **Okovi. Pripovijest za puk. Napisala Milena S. Pokupska.** — 8°. Str. 155. Cena 30 novč. — Ta povest sloni na narodni pripovedki, a vrši se pred več nego dobrimi dvesto leti v Bosni. Jusufa, jedinca sina Huseina-paše reši iz Une Stojko Ljubinković, katerega paša iz hvaležnosti varuje zatiranja Ačim-bega. Stojana naposled Ačim-beg vendar ubije, a hišo mu zažge. Njegova mati in hčerka Margarita se rešita. Husein-paša ju brani, ali tudi njega zadavi lastni sluga. Njegov sin Jusuf se večkrat igra s Smiljaničevimi otroki, kjer je tudi Margarita, katera mu dá svetinjico Matere Božje, veleč, da ga bo Marija varovala vsake nevarnosti. Jusufa pošlje stric njegov v Carigrad, ker se je preveč družil s krščanskimi otroki. Čez sedem let se Jusuf vrne — ostal je isti. Margarita je lepa deklica, pa jo Jusuf prosi za ženo; ona mu obljubi, če se on pokrsti. V tem so njo in njeno tovarišico Stano ugrabili janičarji, da ju odpeljejo v Sarajevo v harem pašinemu sinu. Jusuf ju reši in oni odhitita na Hrvaško, ali njega zapró. Naposled se mu posreči pobegniti, ali na čuden slučaj pride ves izmučen in bolan ravno tje, kjer sta živeli Margarita in Stana. Najdejo ga, in ko se dá krstiti, kakor se je v ječi zaobiljubil, odpadejo mu okovi, katere je do sedaj imel na nogah, in on srečno umre. Bilo je to leta 1687. Na njegovem grobu so sezidali cerkvico sv. Margarite, kjer se še sedaj vidijo oni okovi. — Ta povest se precéj gladko čita; a vse osebe so povsem neverjetno orisane, tako, kakor je tudi celo dejanje neverjetno. Verujemo, da so krščani pod turškim gospodstvom marsikaj pretrpeli, vendar da bi jim bilo tako, kakor se v tej povesti čita, ne moremo verjeti. No, ideja, katera je pisateljico vodila, je lepa in blažilna. Tudi v hrvaškem slovstvu jako primanjkuje pisateljev, kateri bi znali in hoteli dobro pisati za preprosti narod.

3. **Prirodni zakonik. Magnetizam i elektricitet. Napisao prof. O. Kučera.** — 8°. Str. 100. Cena 25 novč. — Ta knjiga bo izvestno zanimala srednje naobražene čitatelje. Pisatelj se je trudil, da piše poljudno, kolikor je mogoče pisati o tem predmetu.

4. **Pavao Pavlović. Pripoviest iz nedavne prošlosti. Napisao Josip Zorić, župnik prozorski.** — 8°. Str. 468. Cena 1 gld. — Pisatelj je davni znanec hrvaškemu čitateljstvu. Jedva je minulo leto dnij, kar je izdal podobno povest „Žrtva materina“. Namera mu je bila, da posebno mlajšim čitateljem oriše prebujenje hrvaškega naroda, da verno pokaže idejo narodnega preporoda, katera se je začela razvijati za letom 1832., katera je vse lepše napredovala in si pribavila širša tla,